

Meer toezicht op ANBI's

16 DECEMBER 2022 DOOR [ANNE-MARIE NOORDENBOS](#)

BRON: TAXENCE.NL

Het kabinet gaat het toezicht op Algemeen Nut Beogende Instellingen (ANBI) verbeteren. Er komt een centraal punt waar ANBI-gegevens aangeleverd, verwerkt en gepubliceerd worden.

Dit staat in een brief die staatssecretaris Van Rij naar de Tweede Kamer heeft gestuurd, waarmee het kabinet reageert op het eerder uitgekomen [adviesrapport 'Toezicht op Algemeen Nut'](#).

De belangrijkste aanbevelingen waren het verbeteren van toezicht op ANBI's, het versterken van zelfregulering en het uit kunnen sluiten van organisaties van een ANBI-status als ze geen activiteiten organiseren. Het kabinet neemt de meeste aanbevelingen uit het adviesrapport over.

Online portaal

De digitale gegevensverwerking van de Belastingdienst wordt verbeterd en er zal een centraal punt opgesteld worden waar ANBI-gegevens aangeleverd, verwerkt en gepubliceerd worden. De verplichte gecentraliseerde aanlevering van gegevens vergt in eerste instantie een aanpassing van de regelgeving, omdat de ANBI-regelgeving nu ANBI's slechts verplicht om gegevens op de eigen of gemeenschappelijke website te publiceren. Parallel aan de aanpassing van de regelgeving kan een online portaal worden ontwikkeld. Medio 2023 zal duidelijk worden wanneer inwerkingtreding haalbaar is. Het kabinet vindt het daarnaast belangrijk dat deze wijzigingen in samenspraak met de sector worden vormgegeven, zodat rekening kan worden gehouden met administratieve lasten en verplichtingen van ANBI's.

Verder werkt de Belastingdienst ook aan een online ANBI-aanvraagproces. Het is de verwachting dat dit na het eerste kwartaal van 2023 operationeel zal zijn en dat ANBI-aanvragen dan ook digitaal, via de website van de Belastingdienst, kunnen worden ingediend. Ook gaat de Belastingdienst een pilot Informatieloket ANBI's opstarten in het tweede kwartaal van 2023. Dit loket is vooral gericht op nieuwe ANBI's, maar ook op stakeholders, zoals koepelorganisaties, banken en het notariaat.

Verder samenwerken met sector

De samenwerking met de sector wordt voortgezet. Daarbij worden ANBI's betrokken in de plannen voor een andere manier van het aanleveren van hun gegevens en om zelfregulering van de sector te versterken. Het kabinet zal hierover met de

Samenwerkende Brancheorganisaties Filantropie (SBF) gezamenlijk een plan van aanpak maken. Daarnaast worden de al bestaande samenwerkingsconvenanten met koepelorganisatie Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) geëvalueerd en met het Interkerkelijk Contact in Overheidszaken (CIO) voortgezet.

Bestedingscriterium

Het kabinet wil samen met de sector onderzoeken of een (aangescherpt) bestedingscriterium kan bijdragen aan de ANBI-regelgeving. De commissie laat zich in haar advies niet uit over de gewenste vormgeving van een aangescherpt bestedingscriterium. Het zou kunnen gaan om een minimum aan activiteiten of een minimumbedrag dat wordt besteed. Beide opties lijken echter lastig te realiseren gelet op de grote verscheidenheid aan ANBI's die zich ook op zeer verschillende manieren inzetten voor hun doelen. Het kabinet zal daarom het voorgestelde (aangescherpte) bestedingscriterium meenemen in de evaluatie van de ANBI-regelgeving die gepland staat voor 2023.

Geen grondrechtentoets

In haar adviesrapport heeft de commissie aandacht besteed aan de mogelijkheden om binnen de ANBI-regelgeving te toetsen aan grondrechten. De commissie heeft geadviseerd om geen grondrechtentoets op te nemen in de regelgeving, omdat zij dit onwenselijk, onnodig en onwerkbaar vindt. Het kabinet volgt het advies van de commissie op.

Er lopen daarnaast meerdere initiatieven op andere gebieden om ongewenst gedrag van ANBI's te beperken, zoals de initiatiefwet van D66, VVD, PvdA, GroenLinks, SP en Partij voor de Dieren om conversietherapie strafbaar te stellen en het wetsvoorstel *Wet transparantie maatschappelijke organisaties*. Ook kan de Belastingdienst bij twijfel over de integriteit van een ANBI of een bestuurder van een ANBI, een verklaring omtrent het gedrag (VOG) opvragen.

Bron: [Kamerbrief met Kabinetsreactie op rapport 'Toezicht op Algemeen Nut'](#), Ministerie van Financiën, 15 december 2022